

Wyrok z dnia 11 marca 1997 r.
I PKN 34/97

Jeżeli podmiot uprawniony do mianowania pracownika samorządowego (burmistrza) powierza takiemu pracownikowi, za jego zgodą, inne stanowisko niż określone w akcie mianowania, to nie można uznać by doszło do przekształcenia stosunku pracy z mianowania w stosunek oparty na umowie o pracę.

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie SN: Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 marca 1997 r. sprawy z powództwa Władysława K. przeciwko Urzędowi Miejskiemu w B. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji pozwanego od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu z dnia 3 października 1996 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Brodnicy wyrokiem z dnia 16 lipca 1996 r. przywrócił Władysława K. do pracy na poprzednich warunkach w pozwanym Urzędzie Miejskim w B.

Sąd ustalił, że powód Władysław K. był zatrudniony w Urzędzie Miejskim w B. od 1 lutego 1976 r. Z dniem 1 października 1990 r. zatrudniony został na podstawie mianowania na stanowisku naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami w tymże Urzędzie. Dnia 28 czerwca 1995 r. Rada Miejska w B. podjęła uchwałę o reorganizacji Urzędu Miejskiego. W wyniku tej reorganizacji zlikwidowano między innymi Wydział Geodezji i Gospodarki Gruntami, a utworzono Wydział Urbanistyki, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej, który został podzielony na dwa Referaty: Budownictwa i Geodezji. Reorganizacja nie spowodowała zmniejszenia zatrudnienia. Burmistrz Miasta B. poinformował powoda o nowej organizacji Urzędu i zwrócił się o wyrażenie zgody na zmianę stanowiska i zakresu obowiązków. Powód zgodę wyraził i od 1 września 1995 r. objął stanowisko kierownika Referatu Geodezji w Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej. W marcu 1995 r. dokonano okresowej oceny kwalifikacyjnej powoda. Uzyskał on ocenę pozytywną, z tym że w arkuszu oceny komisja oceniająca zaznaczyła zastrzeżenia do jego pracy. Do dnia dokonania wypowiedzenia nie dokonano ponownej oceny pracy powoda.

Sąd Pracy ustalił, że od 1 października 1990 r. do chwili doręczenia wypowiedzenia powód był pracownikiem mianowanym. Sąd nie podzielił prezentowanej przez stronę pozwaną tezy o przekształceniu stosunku pracy powoda za porozumieniem stron ze stosunku z mianowania na umowny.

Sąd Pracy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna z przewidzianych w art. 10 ustawy o pracownikach samorządowych przesłanek rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym w drodze wypo-

wiedzenia. Wobec naruszenia tego przepisu przez pozwanego Sąd Pracy uwzględnił powództwo.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu wyrokiem z dnia 23 października 1996 r. oddalił apelację pozwanego od omówionego wyroku. Sąd Wojewódzki uznał za prawidłowe ustalenie Sądu I instancji podstawy zatrudnienia powoda w chwili dokonania wypowiedzenia, przyjmując, że nie można uznać, iż od 1 września 1995 r. powód zatrudniony był na podstawie umowy o pracę. Powód - zdaniem Sądu Wojewódzkiego - wyraził zgodę na zmianę stanowiska, a brak jest podstaw do przyjęcia, że wyraził również zgodę na zmianę statusu z pracownika mianowanego na zatrudnionego na podstawie umowy o pracę. Nie podzielono też poglądu strony pozwanej, że mianowanie ustało w chwili zmiany warunków pracy i płacy powoda, tj. z dniem objęcia funkcji kierownika referatu. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego stosunek pracy na podstawie mianowania może ustać w drodze porozumienia stron, a następnie strony mogą zawrzeć umowę o pracę, ale nie można przyjąć, że zmiana warunków pracy i płacy oznacza zgodę pracownika na dalsze zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 ze zm.) statut gminy określa stanowiska, dla których konieczne jest zatrudnienie na podstawie mianowania. Z regulaminu pozwanego nie wynika, jakie stanowiska kierownicze mają zajmować osoby zatrudniane na podstawie mianowania.

Sąd uznał, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, iż powód nagminnie spóźniał się do pracy i opuszczał pracę bez poinformowania przełożonego, co mogłoby być dostateczną podstawą do rozwiązania z nim umowy o pracę, jednakże nie może skutkować rozwiązaniem stosunku pracy z mianowanym pracownikiem samorządowym.

Od tego wyroku kasację wniósł pozwany Urząd Miejski w B.

W kasacji zarzucono:

1) naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 2 pkt 2, art. 4 i art. 10 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych "wskutek wadliwego przyjęcia, iż powód Władysław K. zatrudniony był w ramach stosunku pracy w pozwanym Urzędzie Miejskim od 1 września 1995 r. na podstawie mianowania na stanowisku kierownika referatu geodezji w Wydziale Urbanistyki, Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej, pomimo że organ właściwy do nawiązania w imieniu zakładu pracy stosunku pracy na podstawie mianowania jakim jest z mocy ustawy Burmistrz Miasta B., zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie terytorialnym i art. 3¹ KP - nie powołał powoda na to stanowisko w charakterze pracownika mianowanego",

2) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, "a mianowicie art. 31 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych i art. 45 § 2 Kodeksu pracy - przez uwzględnienie żądania powoda przywrócenia do pracy, bez określenia na jakie stanowisko powód został przywrócony oraz, że uwzględnienie takiego żądania jest niemożliwe, gdyż stanowisko naczelnika wydziału zostało zlikwidowane, a na stanowisko kierownicze powód nie został powołany. W związku z tym powodowi przysługiwało jedynie prawo do mianowania na stanowisko kierownika referatu, jeżeli spełnione byłyby wymogi określone w art. 2 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych".

W konkluzji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa o przywrócenie do pracy ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona.

W zaskarżonym orzeczeniu nie doszło do naruszenia wskazanych w niej przepisów prawa materialnego i procesowego. Bezsporne jest w sprawie, że powód został mianowany z dniem 1 października 1990 r. na stanowisko naczelnika Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami w Urzędzie Miejskim w B. Był więc pracownikiem samorządowym mianowanym. Bezsporne jest nadto, że statut gminy nie określa stanowisk, na których zatrudnia się osoby na podstawie mianowania. Problemem spornym jest jedynie, czy powód utracił status pracownika samorządowego mianowanego, to znaczy, czy doszło do takiego przekształcenia stosunku pracy łączącego strony, w wyniku którego rozwiązany został stosunek pracy z mianowania, a nawiązany umowny. Wbrew stanowisku prezentowanemu w kasacji Sąd Wojewódzki nie naruszył ani art. 2 pkt 2, ani art. 4 czy też art. 10 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 ze zm.) przyjmując, że do takiego przekształcenia nie doszło. Z art. 2 pkt 2 wskazanej ustawy wynika, że pracownikami samorządowymi zatrudnionymi w urzędach gminy są osoby zatrudnione między innymi w ramach stosunku pracy na podstawie mianowania. Są to osoby zajmujące kierownicze i inne stanowiska określone w statucie gminy, bądź związku (komunalnego) lub w regulaminie sejmiku. Z przepisu tego nie wynika ustawowy zakaz zatrudniania pracownika samorządowego na podstawie mianowania na stanowisku kierownika referatu. Przepis ten nie został nawet pośrednio naruszony, skoro statut gminy nie określa, jakie stanowiska obsadzone są na podstawie mianowania.

Nie został też naruszony art. 4 ustawy, w którym wskazano, że statut gminy lub związku (komunalnego), bądź regulamin sejmiku samorządowego określa organ lub osoby właściwe do nawiązania w imieniu zakładu pracy stosunku pracy na podstawie wyboru, mianowania i powołania oraz rodzaj aktu i tryb jego wydania, a także odesłano do odpowiedniego stosowania ustawy o pracownikach urzędów państwowych w zakresie treści aktu mianowania. Nie doszło do naruszenia tego przepisu w sytuacji, gdy Sąd przyjął, iż powód, który otrzymał od uprawnionego podmiotu akt mianowania pozostał nadal pracownikiem mianowanym po określeniu przez ten sam podmiot (za jego zgodą) innego stanowiska niż wymienione w akcie mianowania. Nie doszło też do naruszenia art. 10 ustawy o pracownikach samorządowych. Przepis ten został prawidłowo zastosowany, skoro Sąd po przytoczeniu jego ustępu 1 stwierdził, że nie zaszła żadna z wymienionych w nim przesłanek rozwiązania za wypowiedzeniem stosunku pracy z pracownikiem samorządowym mianowanym. Pismo Burmistrza, w którym w związku z reorganizacją Urzędu powierzył on powodowi stanowisko kierownika referatu i określił jego wynagrodzenie nie może być traktowane jako wypowiedzenie stosunku pracy i nawiązanie nowego, umownego.

W kasacji twierdzi się, że wbrew ustaleniom Sądu nastąpiła reorganizacja Urzędu połączona ze zmniejszeniem zatrudnienia. Pomijając brak w kasacji zarzutu odnoszącego się do prawidłowości ustaleń Sądu z punktu widzenia przepisów proce-

duralnych, stwierdzić należy, że zarzut ten jest całkowicie chybiony, a nawet niezrozumiały, skoro podniesiono w kasacji, że stan zatrudnienia zmniejszył się o jedną osobę - Naczelnika Wydziału Geodezji. Tymczasem ów naczelnik, to właśnie powód, który nadal był przecież zatrudniony po reorganizacji. Nie zostały też naruszone przepisy art. 31 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych oraz art. 45 § 2 KP określone w kasacji jako przepisy postępowania. Artykuł 31 ust. 1 odsyła do przepisów Kodeksu pracy w kwestiach nie uregulowanych w ustawie o pracownikach samorządowych. Można przyjąć, że na podstawie tego odesłania stosuje się przepisy Kodeksu pracy w zakresie roszczeń powstałych wskutek niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy. Z art. 45 § 1 KP wynika roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach. Tak też orzekł Sąd Rejonowy, a Sąd Wojewódzki rozstrzygnięcie to zaakceptował. "Poprzednie warunki" oznaczają warunki pracy i płacy sprzed rozwiązania stosunku pracy, które zostało skutecznie zakwestionowane przez pracownika. W omawianej sprawie chodzi o wypowiedzenie doręczone powodowi 30 listopada 1995 r. Skoro Sąd ustalił, że powód był ostatnio mianowanym pracownikiem samorządowym, zatrudnionym na stanowisku kierownika referatu, to właśnie tego dotyczą (między innymi) "poprzednie warunki".

Powód został mianowany na to stanowisko w ten sposób, że początkowo mianowano go na stanowisko naczelnika Wydziału, a następnie podmiot uprawniony do mianowania powierzył mu inne stanowisko, zmieniając w ten sposób częściowo treść aktu mianowania. Okoliczność, że Sąd nie zastosował przepisu art. 45 § 2 KP i nie zasądził odszkodowania zamiast przywrócenia do pracy nie świadczy o naruszeniu tego przepisu. Naruszenie mogłoby mieć miejsce, gdyby pozwany wykazał, że przywrócenie do pracy jest niemożliwe lub niecelowe. W kasacji twierdzi się, że niemożliwość uwzględnienia wybranego przez pracownika roszczenia polega na tym, że stanowisko naczelnika wydziału zostało zlikwidowane a na stanowisko kierownika powód nie został powołany. Stanowisko to jest błędne z powodów, które zostały już przedstawione wyżej przy analizie innych zarzutów kasacji.

Kasacja jako pozbawiona usprawiedliwionych podstaw podlegała zatem oddaleniu (art. 393¹² KPC).

=====